

Fidesco België

Jozef Stallaertstraat 8

1050 Brussel

contact@fidescobelgium.be

www.fidesco-international.org

Thomas en Kerlijn Vermeire-Van Assche**Onze missies:**

Thomas: pastoraal project - school Sainte Marie
Kerlijn: apotheek - dispensarium Saint Gabriel

Bestemming:

Conakry, Guinée (West-Afrika)

Contact:

vermeirethomas@gmail.com

vanassche.kerlijn@gmail.com

Missierapport n°1 – maart 2015

- Bonne Arrivée -

Ondertussen zijn we reeds enkele maanden op missie met Fidesco in Conakry, Guinée. Hoog tijd dus voor ons eerste missierapport.

Aan het begin van dit missierapport willen we eerst iedereen die reeds onze missie (financieel) gesteund heeft bedanken. Ook een woordje van dank naar Marian & Robert Coppieters (Fidesco België) en Yves & Violaine de Clerck (Fidesco-landverantwoordelijken voor Guinée) voor hun enorme inzet.

Aankomst en eerste indrukken

Een jaar geleden (december 2013) begonnen we aan onze weg van voorbereidingen met Fidesco. Na de kennismakingsavond, een onderscheidingsweekend, de selectie-procedure en de afsluitende vormingssessie kwam het vertrek steeds dichterbij. En opeens was het daar. We werden opgepikt door onze mede-Fidesco-vrijwilligers, en na een vijftiental minuutjes stonden we aan 'onze nieuwe thuis' in Conakry.

Het onthaal was hartelijk, de Guineaanse maaltijd die voor ons klaarstond smakelijk. Na een fijne avond kennismaken met de twee andere koppels kropen we moe van het reizen en van de eerste indrukken in ons nieuwe bed. Meteen leerden we de Guineaanse nachten kennen: 's nachts is het amper minder warm dan overdag (zo'n 25 à 30 graden in plaats van 30 à 35 graden), er is altijd en overal stadslawaai, en vanaf 5u 's morgens begint de plaatselijke imam de wijk te wekken. Gelukkig was er die eerste nacht elektriciteit, en zo kon een verfrissende ventilator ons wat slaap gunnen.

De eerste dagen die erop volgenden waren helemaal zoals men ons had verteld: warm, warm en nog eens warm. Verschillende

keren per dag een koude douche nemen (stromend water hebben we gelukkig praktisch altijd), zweten van niets te doen, jezelf afvragen hoe je ooit in deze temperatuur ook écht kan werken, en op het einde van een dag 'niets-doen' toch enorm vermoeid zijn. De paar 'aanpassingsdagen' die gepland stonden, vooraleer echt aan het werk te gaan, waren dan ook bijzonder welgekomen. Zo konden we ons rustig installeren in ons nieuwe huisje en voorzichtig de nabije omgeving verkennen. Na die eerste paar dagen paste ons lichaam zich wonderlijk aan aan het klimaat: het blijft nog steeds erg warm, maar ieder uur een koude douche om oververhitting tegen te gaan bleek gelukkig niet meer nodig.

De eerste indrukken van Conakry zijn uiteenlopend: heel veel files, zeer slechte wegen, luchtvervuiling en ook veel vuilnis in de straten. Maar er is ook overal veel natuur en vaak uitzicht op de mangrove die de stad - gelegen op een schiereiland - flankiert. In de wijk Yimabaya, waar we wonen, heb je niet het gevoel dat je in een miljoenenstad zit. De mensen zijn er ook heel vriendelijk en hebben er altijd een begroeting of een glimlach voor je klaar.

Sfeerbeeld Conakry: veel taxi's en altijd een wemeling van mensen.

Over Saint Gabriel

Op vraag van de aartsbisschop van Conakry startte Fidesco in 1987 met het dispensarium Saint Gabriel in Matoto (één van de vijf 'communes' van Conakry). Een dispensarium is een eerstelijns-gezondheidspost, een gezondheidscentrum waar je langsgaat zoals wij bij een huisarts zouden langsgaan. Het dispensarium begon klein maar groeide al snel uit: momenteel worden er zo'n 100.000 patiënten per jaar verzorgd. In 2002 kwam er ook een volwaardige materniteit bij met jaarlijks zo'n 1500 geboortes. Het dispensarium is dan ook enorm gekend en gewaardeerd onder de 2 miljoen inwoners van Conakry. Dat merken we ook in het dagelijks leven: spreek op straat over "dispensaire et maternité Saint Gabriel" en werkelijk iedereen weet waarover het gaat.

Het dispensarium Saint Gabriel werd in het leven geroepen om kwalitatieve gezondheidszorg voor de armsten te voorzien. Guinée is één van de armste landen ter wereld (op plaats 178 van 187 op vlak van ontwikkeling [UNDP]) en de aanwezige gezondheidszorg is kwalitatief én kwantitatief bijzonder beperkt. De overgrote meerderheid van de patiënten in het dispensarium zijn kinderen en vrouwen. De patiënten betalen een forfait dat de volledige zorg dekt: consultatie, onderzoeken, medicatie, enz. Het forfait bedraagt ongeveer 0,8 euro voor kinderen en 2,5 euro voor volwassenen. Voor wie zelfs dit kleine bedrag een probleem vormt bestaat er een soort hulpkas die kan bijspringen.

De eerste kennismaking

Bij aankomst op het dispensarium lijkt je wel in een mierennest terecht te komen. Overal zijn er mensen in beweging en hoor je kindjes spelen, lachen en wenen. Op de binnenkoer wachten de zwangere vrouwen, kinderen en volwassenen elk hun beurt af

om naar de kassa te gaan voor een betalingsbewijs. Dit alles gebeurt onder het toeziend oog van de wachten (de 'gardiens') die trachten een beetje orde in de chaos te brengen. De patiënten met een betalingsbewijs gaan het gebouw binnen waar ze worden gewogen, gemeten en waar hun bloeddruk genomen wordt. In de wachtzaal kan het heel druk en warm zijn. Maar meestal houden de patiënten zich vrij kalm en wacht elkeen geduldig op zijn beurt om langs te gaan bij de verpleegster die de consultatie afneemt en vervolgens de nodige medicatie voorschrijft.

Na de consultatie kunnen de patiënten langs gaan op andere diensten voor vaccinatie, opvolging van de ondervoede kinderen, labo-onderzoeken, wondverzorging en ten slotte bij de apotheek. Indien de patiënten meer gespecialiseerde hulp nodig hebben worden ze doorverwezen naar het – universitaire – ziekenhuis Donka. Met een vijftigtal Guineaanse collega's behandelen we zo gemiddeld elke dag 380 patiënten.

Met mijn collega's in de apotheek. (vlnr: Djenabou, N'Mah, Cathy, Kerlijn en Mathilde)

De eerste week nam ik de tijd om de verschillende afdelingen van het dispensarium te leren kennen en zo de werking goed te begrijpen. Iets wat heel belangrijk was om daarna in een volgende stap me ten volle te kunnen toewijden aan mijn taak in de apotheek.

Het trof me om te zien hoe met zeer beperkte middelen een gigantische groep patiënten kwalitatieve zorg wordt geboden.

Tegelijkertijd was het ook confronterend om met eigen ogen zieke, ondervoede of slecht gevoede kinderen te zien. Vaak wachten ouders gewoonweg te lang om naar het dispensarium te komen, waardoor bijvoorbeeld een simpele luchtweginfectie dodelijke gevolgen kan hebben. Anderzijds maak je ook heel veel hartverwarmende momenten mee. Zo denk ik aan de geboorte van een premature baby (6 maand) die tegen de verwachtingen in toch levend geboren werd.

Werking van de apotheek

Als laatste stap in het zorgproces passeren alle patiënten ook aan de apotheek. De geneesmiddelen zitten mee in het reeds betaalde forfait, iets wat in de Guineaanse gezondheidszorg helemaal geen evidentie is.

Het team in de apotheek bestaat uit 3 gezondheidswerkers: mijn dichte collega's. Het dagelijks reilen en zeilen van de apotheek gebeurt onder het toezicht van Cathy, die wordt bijgestaan door Mathilde en afwisselend ook Djenabou of N'Mah.

De aankoop van geneesmiddelen gebeurt via IDA (International Dispensary Association), een Nederlandse ngo die - speciaal voor gezondheidscentra en ziekenhuizen in ontwikkelingslanden - generieke geneesmiddelen produceert aan een uitstekende prijs-kwaliteit verhouding. Slechts twee keer per jaar wordt er een bestelling geleverd. Begin februari was het zo ver: de langverwachte geneesmiddelen kwamen toe op het dispensarium.

De geneesmiddelen komen toe in grote potten van 1000 tabletten. Voor de uiteindelijke aflevering aan de patiënten moeten ze volgens dosis ingepakt worden, iets wat hier in papieren hoorntjes gebeurt. Het apart verpakken van de geneesmiddelen in deze papieren hoorntjes is een echt monnikenwerk. Gelukkig worden we hierin bijgestaan door alle medewerkers van het dispensarium: de 'gardiens' vouwen de

papieren hoorntjes en op het einde van de werkdag helpen het personeel met het inpakken van de geneesmiddelen volgens de vereiste dosis per behandeling.

Aankomst van de tweejaarlijkse bestelling van geneesmiddelen betekent alle hands aan dek voor de ganse personeelsploeg.

Werk als apotheker in het dispensarium

De aankoop van geneesmiddelen en medisch materiaal omarmt ongeveer 35% van het jaarlijks budget van het dispensarium. Dit is dan ook de reden waarom Fidesco reeds 27 jaar lang een vrijwilliger op het dagelijkse beheer van de apotheek plaatst. Een groot deel van mijn tijd gaat dan ook onvermijdelijk naar de opvolging van het geneesmiddelenverbruik om overconsumptie en stockbreuken te beperken.

Met mijn aanwezigheid is er echter voor het eerst een gediplomeerde apotheker aanwezig in het dispensarium. Er ligt dus veel werk op de plank om met mijn kennis, achtergrond en ervaring op verschillende vlakken de werking te verbeteren en de kwaliteit te verhogen. De eerste paar weken heb ik 'gewoon' meegewerkt met de collega's in de apotheek. Je kan niet ergens toekomen en alles veranderen, maar het is belangrijk om de huidige werking te begrijpen en goede werkrelaties met de collega's op te bouwen. Beetje bij beetje is het natuurlijk de bedoeling om ook werkelijk mijn kennis en ervaring als ziekenhuis-apotheker in te zetten om de algemene werking en kwaliteit van de apotheek te verbeteren.

Een dispensarium in ebola-context

In Saint-Gabriel is er tot op heden geen enkel geval van ebola geweest. Elke dag doen we ons best om de voorzorgsmaatregelen strikt na te leven. Bij het binnenkomen in het dispensarium wordt de temperatuur van elke patiënt genomen en wordt hen een aantal richtvragen gesteld. Bij verdachte gevallen wordt er een dokter bijgehaald die een doorgedreven

risicoanalyse doet, waarna er eventueel doorverwezen wordt naar een ebola-behandelingscentrum. Verder staan er overal javel-emmers voor ontsmetting van de handen, en gebruikt het personeel steeds handschoenen en ander beschermingsmateriaal. Maar waakzaamheid blijft voor ons het codewoord.

Missie van Thomas: pastoraal project uitbouwen in de school Sainte Marie

Een trage start...

Omwille van de ebola-epidemie was het schooljaar bij onze aankomst in december nog steeds niet van start gegaan, en dus begon ook ik eerst in het dispensarium Saint Gabriel. Samen met Kerlijn nam ik eerst de tijd om de werking te leren kennen, waarna ik aan de website (belangrijk voor externe communicatie met potentiële sponsors uit Europa), het stockbeheer, het herinrichten van een opslagruimte voor medisch materiaal, en nog enkele kleinere projecten werkte. In afwachting van de start van het schooljaar ging ik ook al regelmatig naar Sainte Marie om er voor te bereiden.

Institution Sainte Marie

Sainte Marie is een enorme school met twee campussen: in Dixinn (met zo'n 2.500 leerlingen, waar ik voornamelijk werk) en in Nongo (met zo'n 1.200 leerlingen). Er is op beide campussen een lagere (primaire) en een middelbare school (collège en lycée). Sainte Marie is een katholieke instelling opgestart en bestuurd door Senegalese broeders van Sacré Coeur, maar - zoals in heel het land - is zo'n 85 % van de leerlingen en leerkrachten moslim.

Een pastoraal project op school

Twee jaar geleden werd door de schooldirectie aan Fidesco de vraag gesteld om een vrijwilliger te zenden die een

pastoraal project kon opstarten. Mijn voorgangster heeft dan ook al heel wat mooi werk verricht. De opdracht die Fidesco specifiek aan mij meegaf zit in twee domeinen: het verder uitbouwen en verbeteren van het hele project, én het vormen en coachen van mijn Guineaanse collega René Baki Camara. Het doel is om na dit jaar een goed uitgebouwd project op poten te hebben dat door René verder geleid kan worden.

In gesprek met mijn collega René op onze werkplaats, de 'aumônerie'.

Van in het begin voelde ik de nood aan om de visie en de doelen van het gehele project eens duidelijk te beschrijven, om van daaruit doelgericht te kunnen plannen. In overleg met de directie werden twee grote pijlers vastgelegd.

Allereerst wil het pastoraal project een onderwijskader creëren met sterke evangelische waarden (naast liefdevolle, liefdadigheid, vrijheid, hoop, vrede,

fraterniteit, verzoening,...). De Guineaanse maatschappij heeft een woelige geschiedenis met tot op de dag van vandaag veel geweld, corruptie en tal van andere moeilijkheden. In dit alles speelt waarden-educatie een bijzonder belangrijke rol, en daartoe moet het pastorale project een drijfveer zijn. Zeker als je weet dat de leerlingen van Sainte Marie later bijna allemaal in de leidinggevende functies van Guinée zullen terechtkomen.

De tweede grote pijler voor het project is de geloofsvorming voor de christelijke leerlingen en leerkrachten. In Guinée is het geloof van onmetelijk belang voor het persoonlijke en het gemeenschapsleven. De impact van een degelijke geloofsvorming is dan ook niet te onderschatten.

Mijn werk op Sainte Marie

Ondertussen werkte ik ongeveer twee maanden op Sainte Marie, en meteen viel me op hoe open de leerlingen (en leerkrachten) zijn voor onze activiteiten. Spontaan nemen ze 's morgen de tijd om even langs te kapel te komen, ze praten heel graag over het geloof en zingen enorm - meer echt enorm - graag! Christenen én moslims komen tijdens de pauzes langs op

de 'aumônerie' (dit is een soort ontmoetingsplaats waar onze activiteiten doorgaan, en waar ook mijn bureau is).

Aan het werk op mijn bureau.

De grote uitdaging is het omgaan met de beperkte tijd: het schooljaar startte zeer laat omwille van de ebola-epidemie. Om tijd in te halen is er elke dag een extra lesuur toegevoegd, zijn de pauzes ingekort en ook heel wat vakantiedagen moesten eraan geloven. Op dit moment is het dan ook nog wat zoeken, maar in de komende maanden zal alles meer en meer vorm krijgen.

Mijn eerste focus ligt op het verfijnen van het algemeen functioneren van de 'aumônerie', en op de coaching & vorming van mijn collega René.

De leerlingen van het college wachten in rijen om hun handen te wassen met javel vooraleer de les begint.

Kerst in Conakry

Het vieren van Kerstmis in het tropische Guinée voelde voor ons zeer vreemd aan. Bovendien is de overgrote meerderheid van de bevolking hier moslim en dus is 'kerstsfeer' niet bepaald iets wat de maatschappij beheerst. Kerst was precies geen Kerst, omdat heel wat andere aspecten - die je er blijkbaar onbewust zeer sterk mee associeert - ontbraken: de familiebijeenkomsten, de koude en lange winteravonden, de kerststemming in de straten,... Zelfs voor het beleven van het christelijke feest van Kerstmis bleek de afwezigheid van deze zaken een beetje een obstakel. Hoe dan ook een bijzondere ervaring...

Leven in een land met ebola

De epidemie blijft verder woeden in Guinée: in december waren het aantal nieuwe gevallen nog sterk toegenomen, om in januari en februari op een lager niveau terug te komen.

Het kan misschien vreemd klinken, maar in het dagdagelijkse leven van de meeste mensen is er niet zo heel veel van de ebola-epidemie te merken. Het leven loopt gewoon verder.

Alhoewel... Er zijn overal bewustmakingsborden over ebola en op talrijke plaatsen zijn er javel-emmers om de handen te wassen en thermoflashen om te controleren op koorts. Het schooljaar is volledig omvergegooid, de economie heeft het (nog meer dan anders) moeilijk, heel veel expats hebben het land verlaten,...

Maar op de markt van Matoto of in de 'quartiers' van de stad gaat alles z'n gewone gangetje. Desondanks doen we ons best om waakzaam en voorzichtig te blijven.

De parochie Sainte Rita

Samen met de andere Fidesco-vrijwilligers gaan we elke week naar 'onze' parochie "Sainte Rita". De kerk ligt in de nabijgelegen wijk 'Sangoya' en heeft iets van een

opgefriste hangaar. Iets wat ons beiden meteen opviel is dat de muurschilderingen van Maria of Jezus steeds blanke personages afbeelden. Toch enigszins vreemd aangezien wij in het westen met veel gemak de Bijbelse figuren van hun Arabische uiterlijk ontdaan hebben, waarna die 'blanke' gezichten blijkbaar nu dus hun intrede doen in 'zwart-Afrika'.

Sainte Rita, 'onze' parochie.

Verder is zeker ook de tijdsduur van de zondagsviering (zo'n twee uur) iets wat niet aan je voorbijgaat. Evenals de uitgebreide aanwezigheid van het kerkkoor. Zeer mooie gezangen, zeker en vast! Maar misschien soms toch net iets te veel en te lang naar onze smaak, vooral dan omdat de parochianen onvoldoende kunnen meezingen met de liederen en dus zich nogal vaak 'publiek' voelen.

Kendoumayah

De drukke, lawaaierige, stofferige stad Conakry achter je laten: het bleek telkens een waar genot. Zo gingen we een weekend op bezoek bij de zusters van Saint-Jean: jonge apostolische zusters, voornamelijk uit Frankrijk.

Op tocht met de zusters van Kendoumayah tijdens een weekendje weg uit de drukte van Conakry

Kendoumayah is een dorp op zo'n anderhalf uur rijden richting het binnenland. Van zodra je de stad Conakry verlaat kom je werkelijk in een totaal andere wereld terecht: rust, uitgestrekt groen, typische Afrikaanse dorpjes,... Het onthaal door de zusters is steeds zeer hartelijk, en er is doorheen de

jaren een uitstekende relatie gegroeid tussen de zusters en de Fidesco-vrijwilligers. Zij maken graag gebruik van onze gastvrijheid om een 'uitvalsbasis' te hebben in Conakry, en op onze beurt gaan wij zeer graag bij hen een weekendje uitblazen in de prachtige natuur en rustige omgeving.

Pareltje...

Naast de vele schrijnende en triestige verhalen die we hier meemaken zijn er regelmatig ook regelrechte 'pareltjes': tekenen van hoop, kleine maar zeer sterke lichtpuntjes. Op het einde van ons missierapport willen we graag zo'n pareltje met jullie delen.

In Saint Gabriel komen elke dag enorm veel jonge kinderen langs, een belangrijk deel hiervan zijn onder- of slecht gevoed. Halverwege februari kwam er zo'n kindje aan op het dispensarium. Het was slechts enkele dagen oud en al weesje: de mama was kort na de bevalling overleden. Om een onbegrijpelijke reden was de familie zo druk bezig geweest met de begrafenis van de mama en waren ze vergeten het pasgeboren kindje te voeden. Zwaar ondervoed kwam het dus bij ons aan, hevig wenend van de honger. Terwijl er iemand melkpoeder voor het kindje gaan kopen was, en het dus even wachten was, bleef het kindje luidkeels wenen.

Totdat uit het niets een andere Guineaanse mama (die aan het wachten was met haar kindje voor een consultatie) het borelingetje bij zich nam en aan haar borst liet drinken. Een klein handeling, maar een heel groot gebaar.

Graag sluiten we dit eerste missierapport af met een woordje van dank voor de steun die we van jullie mogen ondervinden. Het doet ons telkens veel deugd om nieuws te krijgen vanop het thuisfront, en ook om te ervaren hoe velen met ons meeleven.

En we zien er al naar uit om over 3 maanden meer van ons Guineans avontuur met jullie te kunnen delen!

Kerlijn & Thomas

*Mede-Fidesco-vrijwilligers:
links Olivier & Pauline (directeur, dispensarium // dokter, dispensarium)
en rechts Charles & Bérengère (boekhouding, universiteit UCAO en dispensarium // hygiëne en voeding, dispensarium).*

Steun onze missie; word peter/meter

Wie wil kan onze missie ook financieel ondersteunen met een maandelijks of eenmalige gift. Vanaf € 10 per maand (of eenmalig equivalent) blijft Fidesco jou ons driemaandelijks missierapport bezorgen (dit eerste rapport is het laatste dat ze naar iedereen sturen), waardoor je ons avontuur van nabij kan volgen en meebelevan. 'Kleine giften' bestaan niet, we zijn dankbaar voor elke steun.

Steunen kan op: Fidesco België / IBAN: BE76310065020095, BIC: BBRUBEBB

Vermelding: Thomas en Kerlijn Vermeire-Van Assche

In België is uw gift fiscaal aftrekbaar vanaf €40 per jaar.

Ook uw steun in de vorm van gebed appreciëren we ten zeerste!

